

BENİMLE KONUŞ VE DİNLE BENİ!

12 Öneri

Çocuklarımızı, konuşmayı öğrenirlerken nasıl destekleyebiliriz

ANNE VE BABALARA BROŞÜR

Türkische Ausgabe

Künye:

Sahibi, derleyen, yayınlayan:

Tirol Eyalet Hükümeti: Toplum ve İş Dairesi ve Eğitim Dairesi

İçerik temelleri: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Gerlinde Sammer, Elizabet Hintner

Metin: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Lidwina Boso

Yazı işleri: Eva Grabherr (okay. zusammen leben), Johann Gstir (Tirol Eyalet Hükümeti,

Toplum ve İş Dairesi Uyum Bölümü), Nicola Köfler (Innsbruck Belediyesi)

Çeviri: Çiğdem Gökmen-Erden, TRADOLEX Language Services, Şenay Çadirci

Tasarım: CCK Reklam ajansı, Innsbruck; dizgi 2018: Birgit Raitmayr | pixlerei.at

Basım: Alpina Druck GmbH, Innsbruck

1. Baskı 2010 | 2. baskı 2016 | 3. baskı 2018

© okay. zusammen leben (okay. birlikte yaşam)/Göç ve Uyum için Proje Merkezi (Verein Aktion Mitarbeit/Eylem İşbirliği Derneği), Dornbirn (Avusturya), Kasım 2008.

Bu broşürün çekirdek içeriği 2008 yılında “daha çok dil. Erken dil teşviki ve çok dillilik – ailelerin ve erken eğitim kurumları için bir meydan okuma” programı çerçevesinde Vorarlberg Eyaleti adına geliştirildi. Bu programla ilgili bilgiler için: www.okay-line.at

Bilgilendirme:

Amt der Tiroler Landesregierung, Abteilung Gesellschaft und Arbeit

(Tirol Eyalet Hükümeti: Toplum ve İş Dairesi)

Meinhardstraße 16, 6020 Innsbruck

Tel. +43 (0) 512/508-807804, Faks +43 (0) 512/508-747805

E-posta: ga.integration@tirol.gv.at

Internet: www.tirol.gv.at/integration

Amt der Tiroler Landesregierung, Abteilung Bildung

(Tirol Eyalet Hükümeti, Eğitim Dairesi)

Heiliggeiststraße 7–9, 6020 Innsbruck

Tel +43 (0) 512/508-2552, Faks +43 (0) 512/508-742555

E-posta: bildung@tirol.gv.at

Internet: www.tirol.gv.at/abteilung-bildung

Sevgili anne babalar,

“Benimle konuş ve beni dinle!” broşürünün elinize ulaşmış olması bizim için büyük bir mutluluk!

Anne baba olarak çocuğunuz için en iyisini istersiniz. Konuşmayı öğrenmesinde de destek olmak istersiniz. Bu konuda sizlere yardımcı olmak için bu kitapçığı hazırladık. İlk yaşlar insanın dil gelişiminde çok önemli bir zamandır. Bir veya daha fazla dile hâkim olmak toplumumuzdaki yaşam için bir etken ve ilerideki mesleki kariyer için önemli bir temeldir.

Siz anne ve babaların çocuğunuzun konuşmayı öğrenmesine nasıl yardımcı olabileceğiniz konusunda nasıl kafa yorduğunuz biliyoruz. “Konuş benimle ve beni dinle!” de bu konuda pek çok yararlı bilgi bulacaksınız. Kitapçık, birçok pratik ipucu ile çocukların bir, iki veya daha fazla dili nasıl kullanabileceklerini anlatıyor. Çocuklara konuşma öğrenmede eşlik etmek bir sihirbazlık değil, ancak siz ve çocuğunuz için bir zenginliktir. Önemli olan dikkatiniz ve faaliyetinizdir. Broşürü elinizden düşürmeyin, çünkü onda, çocuğunuzun yaşına göre gelişimini ilk yaşlarından itibaren desteklemek için, sürekli sizlere yardımcı olabilecek bir şeyler bulacaksınız.

Çocuklarınızla mutluluklar ve her şeyin gönlünüzce olmasını dilerler.

G. Fischer

Eyalet Bakanı
Gabriele Fischer

Dr. Beate Palfrader

Eyalet Bakanı
Beate Palfrader

Hamilelik döneminde bile çocuğunuzun dil gelişimini destekleyebileceğinizi

I. Merhaba, siz beni göremiyorsunuz ama ben sizi duyabiliyorum!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Hamileliğin 4. ayından itibaren, anne karnındaki bebek, sesleri ve özellikle annesinin sesini algılamaya başlar.
- Anadilinin melodisi doğum öncesindeki çocuğun bile hafızasına yerleşir. Ayrıca müzik ve seslerde onu henüz anne karnındayken etkiler.
- Anne-babalar çocuğun ilk yaşlarda dil konusunda örnek aldığı en önemli insanlardır. Bu nedenle hamilelik dönemi dahil anne-babaların çocuğu ile hangi dilde veya dillerde konuşmak istediğini iyi düşünmeleri gerekir.

Günlük hayatınızda

*Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz
hakkında pratik bilgiler!*

Hamilelik döneminde bebeğimize kendi dünyanızı anlatın. Ona duygularınızdan bahsedin.

Evde çocuğunuz ile **hangi dilde** (veya dillerde) konuşacağınıza karar vermenizde aşağıdaki ipuçları size yardımcı olacaktır:

Çocuğunuz ile en iyi **bildiğiniz** ve kendinizi rahat hissettiğiniz dilde konuşun. Ancak o dilde çocuğunuza en geniş dil haznesini verebilirsiniz. Bu şekilde, gelecekte çocuğunuzun öğreneceği bütün diğer diller için sağlam bir temel atmış olursunuz.

Eğer anne-baba olarak **bir çok dili** iyi konuşabiliyorsanız bu çocuğunuz için çok değerli bir başlangıç olacaktır. Bu durumda anne ve baba olarak, "iyi" bildiğiniz dili çocuğunuz ile konuşun. Böylelikle çocuğunuzun hayatında, iki dili de iyi konuşan örnekleri olacaktır.

Aile içinde konuşmayı kararlaştırdığınız dil hangisi olursa olsun, çocuğunuzun yaşadığı ülkenin dili olan Almancayı da iyi öğrenmesi oldukça önemlidir. Burada kendisini rahat hissedebilmesi, iyi arkadaşlar edinebilmesi ve iyi bir eğitim alabilmesi için Almancayı iyi bilmesi gerekir. Günlük hayatınızda, evde başka bir dil konuşsanız bile, çocuğunuz Almancayı öğrenebilir.

Çocuğunuz ile size en yakın olan dilde konuşmanızın, çocuğunuza çok faydası olacağını

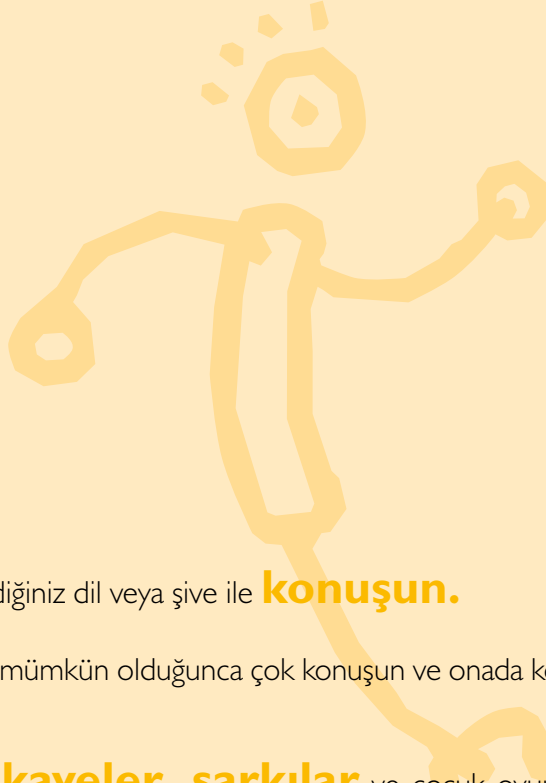
2. Annemin dili okeydir! – Babamın dili okeydir!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Genel ve dil gelişimi için duygusal bağ çok önemli bir temeldir. Çocuk, anne-babasının onunla konuştuğu dilde, kendilerini rahat ve güvende hissedip hissetmediklerinin farkına varır.
- Çocuklarına öğrettikleri dili anne-babalar ne kadar iyi konuşurlar ise, bu çocuklarının dil gelişimi için de o kadar yararlı olur.
- Kendi anadilini çok iyi konuşmak, diğer dilleri öğrenmek için en önemli temeldir. Her dil dünya hakkında bilgi içermektedir, bu bilgiyi çocuklarımıza dille iletiriz.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuz ile en iyi bildiğiniz dil veya şive ile **konuşun**.

Çocuğunuz ile mümkün olduğunca çok konuşun ve onada konuşması için bol vakit ayırın.

Kendi vatanınıza ait **hikayeler, şarkılar** ve çocuk oyunları sizi ve geçmişinizi çocuğunuza anlatacaktır. Çocukların kökenlerini bilmeye ihtiyaçları olduğundan bu çok önemlidir.

Çocuğunuza diğer dillerinde **yolunu açın**. Onlara iyi örnek olun! Eğer siz diğer dillere, dil öğrenmeye, ana dilinizi korumaya ve Almanca'ya sıcak bakarsanız, bu durum çocuğunuza da yansiyacaktır.

Özgüvenin, çocuğunuzun dil gelişimi için en iyi temel olduğunu

3. Ben olduğum gibi sevimliyim!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocuğun gelişimi ve dil öğrenmesi için özellikle anne-babanın ilgi ve alakasına ihtiyacı vardır. Onun özgüvenini geliştirebilmesi için sevildiğini ve benimsendiğini yaşaması ve hissetmesi gerekir. Bu enerji, gelişmesinin anahtarıdır.
- Bir çocuğun güvenede ihtiyacı vardır. Anne-babasının vakti olmadığında, neden onu dinlemediklerini ve ne zaman tekrar onunla ilgilenilmeye başlanacağını çocuğun bilmesi gerekir. Çocuk bir şeyin neden olması gerektiğini veya neden mümkün olmadığını bilmek ister.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Günlük hayatta, çocuğunuz ile konuşmak ve onu sohbete dahil etmek için bir sürü imkanınız vardır. Bunu, doğduğu ilk günden itibaren yapmaya başlayabilirsiniz.

Ona o anda onunla ne yaptığınızı **anlatın.** Onun çıkardığı seslere karşılık verin ve o seslerin sizi ne kadar mutlu ettiğini belli edin.

Çocuğunuza belirsiz zamanlara söz vermeyin, bu onu tedirgin eder. Ona verdiğiniz sözleri tutun.

Çocuğunuzu dinleyin, onunla konuşun ve onu övün! Bırakın size yaşadıklarını anlatsın. Konuşmasını sakın bölmeyin, bitirmesini bekleyin.

Çocukların iki veya daha fazla dille yetişebildiklerini, bunun altından kalkamıyacakları bir şey olmadığını

4. Kafamda iki hatta daha fazla dile bile yer var!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocuklar hiç sorun yaşamadan iki veya daha fazla dille yetişebilirler. Milyonlarca çocuk, günlük yaşamda farklı dillerin kullanıldığı ülkelerde yaşıyorlar. Çocuğun gelişimi bu durumdan hiç bir şekilde zarar görmez.
- Çok dilli çocuklarda tek dilli çocuklar gibi gelişirler, ancak daha farklı. Biri erken konuşur diğeri daha geç, kimi çok konuşur kimi az.
- Çocuğun dil gelişimi dinamiktir. Devamlı bir yol üzerinde ilerler, yeni şeyler öğrenir ve bunları eski öğrendikleri ile bütünleştirir. Dilleri karıştırmak da bu gelişimin bir parçasıdır.
- Dikkat etmek, bir doktor veya uzman ile görüşmek ancak çocuk uzun süre bir gelişim göstermez veya konuşmayı bırakırsa gereklidir.
- Çocuklar birden fazla dille büyümektedirlerse, her dilde bilinçli desteğe ihtiyaçları vardır. Çocuklarının, bunu iyi başarabilmelerine anne-babalar farklı şekillerde katkıda bulunabilirler.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Siz çocuğunuzu kendi **anadiliniz de** örneğin Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, Kürtçe, Rusça, İspanyolca vs. konuşarak yetiştiriyorsunuz ve çevrenizde konuşulan dil Almanca.

Bu durumda siz çocuğunuz ile mümkün olduğunca en fazla kendi dilinizde konuşun. Ama Almanca konuşan komşu ailelerle görüşmesinide sağlayın. Çocuğunuzun Almanca konuşan arkadaşlar bulmasına yardımcı olun. Çocuğunuzu kreşe veya ana okuluna yollayın. Bu onun gelişimini destekleyecektir. Almanca konuşan çocuklar ile ne kadar erken bir araya gelir ise, ikinci bir dili o kadar erken ve kolay öğrenir.

Siz anne-baba olarak çok iyi iki dil mi biliyorsunuz? Bu durumda çocuğın “annesinin ana dilini” ve “babasının ana dilini” öğrenme imkanı olacaktır. Kesin dil kuralları koyun. Her şeyden önce küçük çocuklar için bu çok önemlidir. Anne kendi “ana dilinde”, baba ise kendi “ana dilinde” konuşmalıdır. Böylelikle çocuk kişiler ile diller arasında bağ kurar ve kiminle hangi dilde konuşacağını bilir. Bu, kendi kafasında dilleri belli bir düzene sokmasına yardımcı olur.

(Dilleri belli **durumlarda** kullanma gibi bir düzen de kurulabilir: Gün içerisinde belli bir dil konuşulurken, akşam yemeklerinde, ev ödevleri yapılırken veya “yatakta masal okunurken” diğer dil kullanılabilir. Buna “dil adacıkları oluşturmak” denir.)

Çocuğunuz ister tek, ister iki hatta üç dilde dahi büyüse, asıl önemli olan onunla çok konuşmanız, onu iyi ve sabırla dinlemeniz ve onu övmenizdir.

Sadece iyi duyan çocukların konuşmayı daha iyi öğrendiğini ve ayrıca bebeklerin yüksek ses tonu ile söylenenlere daha çabuk tepki verdiklerini

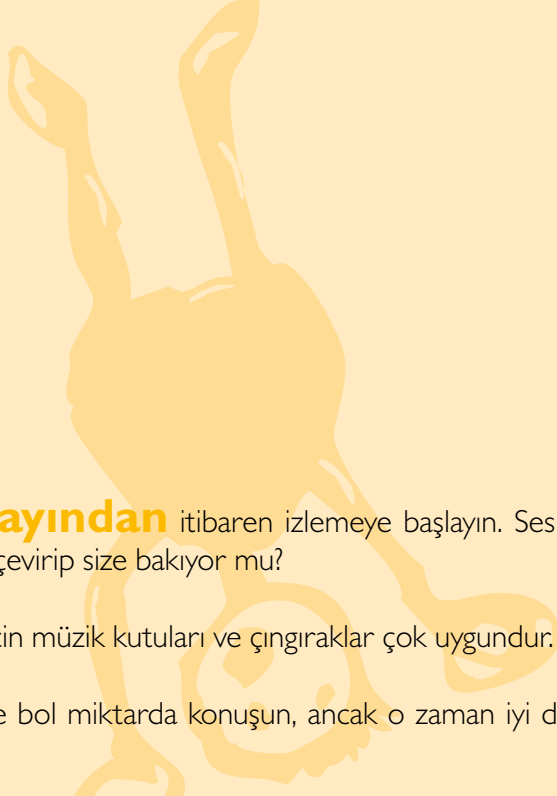
5. Benimle konuş ve beni dinle!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- İyi duymak iyi konuşmanın ana kuralıdır. Sağlıklı bir bebek altıncı ayından itibaren sürekli daha fazla mırıldanmalıdır, duyduğu sesleri tekrarlamaya çalışmalı ve kendi kendine “konuşmalıdır”, yoksa işitme duyusunun tekrar kontrol ettirilmesi gerekir.
- Duyma özürlü bebekler dahi ilk aylarda kendi kendilerine sesler çıkartırlar ama gittikçe daha suskunlaşırlar.
- Daha yüksek sesle konuşmak bebeklerin ilgisini artırır. Bu şekilde bebek ilk gülücüklerini sağlar.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuzu özellikle **6. ayından** itibaren izlemeye başlayın. Seslere tepki veriyor mu? Çağırduğınızda kafasını çevirip size bakıyor mu?

Bebeğin dikkatini çekmek için müzik kutuları ve çingiraklar çok uygundur.

Bebeğiniz ile **sık sık** ve bol miktarda konuşun, ancak o zaman iyi duyup duymadığını anlayabilirsiniz.

Bebeğinizin çıkardığı **ilginç sesleri** ve ve mırıldanmasını taklit edin. Yeni doğmuş bir bebeğe dahi onunla ne yaptığınızı anlatın. Şarkı söylemek ve tekerlemeler, her yaştaki çocuklar tarafından sevilir.

Çocuğunuz veya bebeğiniz orta **kulak iltihabı** geçirmiş ise mutlaka belediyenizde bulunan anne-baba danışmanlığına yada doktora kontrol ettirmeye götürün.

... biliyormuydunuz?

Dilin tüm duyu organları kullanılarak yani sadece duyarak değil, dokunarak, görerek, öğrenerek, eline alarak vs. öğrenildiğini

6. Ben bunu kendim yaparım!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Duymak, görmek, dokunmak, hareket etmek, anlamak. Hareketleri kavramak, yer çekimini yaşamak ve daha bir çok şey bir bebeğin dünyayı tanımmasına ve anlamasına yardımcı olur. Bu şekilde duygusal, zihinsel ve sosyal yeteneklerini ve tabii ki kendi dilini oluşturur.
- Bebeğinizin bir şeylere dokunma imkanı var ise neyin “düz” neyin “tırtıllı” olduğunu öğrenir. Yiyecekleri deneme imkanı var ise neyin “tatlı” neyin “ekşi” olduğunu öğrenir. Ancak emekleyerek kenar ve köşenin farkına varabilir. Bu şekilde beyinde kelimelere uygun zihinsel tasarımlar oluşturur.

Günlük hayatınızda

*Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz
hakkında pratik bilgiler!*

Bebeğınızı sık sık kucağınıza alın ve her dokunuşu keyife dönüştürün.

Bebeğinizin bir şeyleri **ellemesine, tutmasına** ve bırakmasına izin verin! İsrırması için eline bir şey verin! Bırakın mümkün olduğunca çok şeyi kendisi deneyerek öğrensın!

Biraz daha büyüdüğünde, mümkün olduğunca çok şeyi denemesine izin verin. Evde, oyun parklarında veya bahçede emeklesin, yürüsün, kum ve su ile oynasın, çağırsın ve şarkı söylesin, size yemek yaparken yardım etsin, sofrayı kursun, bahçede toprağı bellesin, çiçek diksin. Bu şekilde çocuğunuz daha erken bağımsız olur ve ileride okul hayatı kolaylaşır.

Hareket etmesi, oyun oynaması, sağlıklı beslenmesi ve çürüksüz dişlerinin olması ile çocuğun konuşma yeteneğini geliştirmesi arasında bağlantı olduğunu

7. Sizin düşündüğünüzden daha fazlasını yapabiliyorum!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Oyun ve hareket konusunda çocukların tecrübeye ihtiyaçları vardır. Dili geliştirmek demek, ona bol hareket imkanı sağlamak demektir. Bırakın atlasın, zıplasın, yürüsün, koşsun, dans etsin vs. Dil ve hareket etmek ayrılmaz bir bütündür.
- Çocuğun oynarken yaptığı hareketler sayesinde özellikle parmakları gelişir, el becerisi artar, aynı şekilde ağız ve dil hareketleride daha düzgün olmaya başlar.
- Çocuğun düzgün konuşabilmesi için diş yapısının düzgün olması gerekir. İyi anlaşılır telaffuz, iyi dil bilgisinin bir parçasıdır.

Günlük hayatınızda

*Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz
hakkında pratik bilgiler!*

Birakin çocuğunuz alçak duvarların üzerinde **yürüsün**, yemeğini elleri ile yesin, suyunu kamaş ile içsin, pamuk üflesin vs. Sık sık oyun parklarına gidin, tabiatda dolaşın. Onunla el işi yapın, makas kullanmasına izin verin. Siz yanında iken korkmayın bir şey olmaz. Bu şekilde hareketlerini kontrol etmeyi öğrenir ve hayal gücü gelişir.

Çocuğunuz şekerli içecekler içmemelidir, onu buna hiç alıştırmayın bile!

Diş yapısına dikkat edin. Çocuğunuzun sadece üç yaşına kadar emzik kullanmasına izin verin.

Sağlıklı beslenmesi ve dişlerinin arasında “ısırabileceği” bir şeylerin olması çok önemlidir.

Hergün birlikte oynamanın ve konuşmanın dil gelişiminde önemli ilerleme sağladığını

8. Benimle oynarmısın?

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocukunuzla ne kadar çok ilgilenir, konuşur ve oynarsanız, onun beyninide o kadar geliştirirsiniz. Bu gelişim, çocuğunuzun dil gelişimini ve ilerleyen yaşlarda okuldaki öğrenme becerisini belirler.
- Bir veya birden çok dili düzenli olarak dinlemek ve konuşmak, çocuğun o dilin kurallarını keşfetmesine yardımcı olur. Çocuk başkaları ile doğru iletişim kurabilmek için kelimeleri ve o dillerin dilbilgisini (gramerini) çözer ve öğrenir. Her dilin çok "besine" ihtiyacı vardır yani mümkün olduğunca çocuk çok konuşmalı ve duymalıdır.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuz ile **oyunarken ve konuşurken** onun göz hizasına inin. Hergün en az 15 dakika çocuğunuzla birebir ve ona hitab ederek konuşun!

Onunla günlük işlerini yaparken dahi konuşun. Mesela, ayakkabısını veya ceketini çıkartırken, terliklerini giyerken, çayını verirken, yatmaya giderken vs. Sadece emirler vermek veya yapması gerekenleri söylemek yeterli değildir!

Zengin bir dil kullanın, böylelikle böylelikle çocuğunuzun kelime hazinesi genişleyecektir. (Bunu mesela aynı anlamı taşıyan farklı kelimeler kullanarak yapabilirsiniz. Örneğin iyi, güzel, hoş gibi.)

Şarkılar ve tekerlemeler, her yaşta çocuğun kelime hazinesini geliştirebileceği müthiş bir kaynaktır. Kendi çocukluğunuzdaki tekerleme ve şarkıları hatırlayamıyorsanız, kendi anne-babanıza veya ailenin diğer yaşlı üyelerine sorun. Olmazsa kitaplardan araştırın, okuyun. Yada kendi şarkı ve tekerlemelerinizi icad edin.

Çocuğu sürekli düzeltmemek ve söyleneni tekrarlamaya zorlamamak gerektiğini

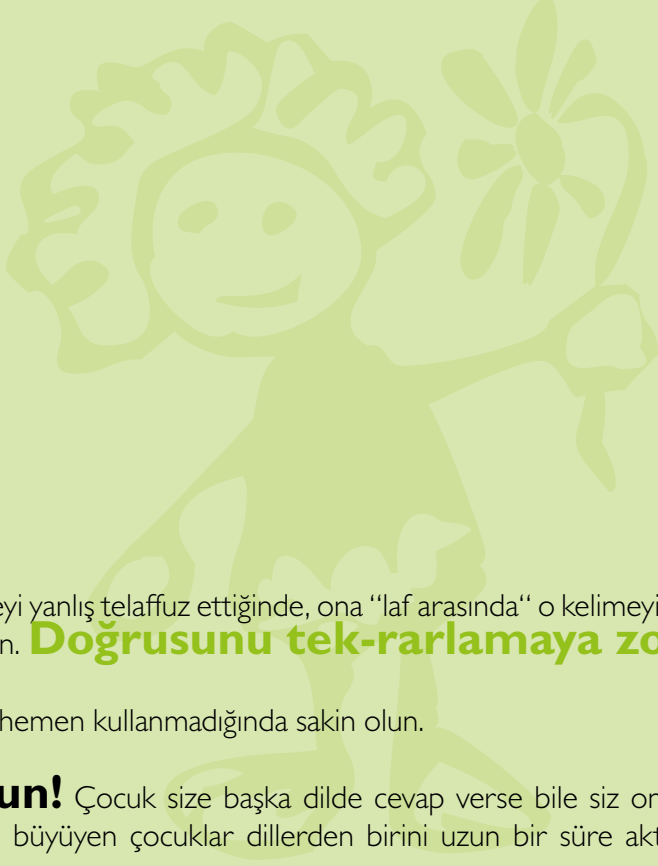
9. Sadece konuşmama izin ver !

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Düzeltmek çocuğun konuşma hevesini kırar. En etkili teknik ise “doğru şekilde tekrarlamak”.
- Çocuklar her zaman becerilerini göstermezler. Çoğunlukla bir çok şeyi anlarlar ama daha az konuşurlar. Çocuklar tohum gibidir büyümek için zamana ihtiyaçları vardır.
- İki dille büyüyen çocuklarda, bir dil daha iyi diğer dilse daha zayıf olabilir. Ancak bu durum zaman içinde, o an yaşamındaki en önemli konuya ve yaşadıklarını bağdaştırdığı dile bağlantılı olarak değişebilir. Mesela ana dili Almanca olmayan çocuklarda, ana okuluna başlayıp arkadaşlar edindiklerinde ve bu arkadaşlar onlar için önem kazanmaya başladığında ana dil biraz arka plana geçebilir.

Günlük hayatınızda

*Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz
hakkında pratik bilgiler!*

Çocuğunuz bir şeyi yanlış telaffuz ettiğinde, ona “laf arasında“ o kelimeyi veya cümleyi doğru şekliyle tekrarlayın. **Doğrusunu tek-rarlamaya zorlamayın.**

Yeni bir kelimeyi hemen kullanmadığında sakın olun.

Sabırlı olun! Çocuk size başka dilde cevap verse bile siz onunla kendi dilinizde konuşun. İki dille büyüyen çocuklar dillerden birini uzun bir süre aktif olarak kullanmak istemeyebilirler.

Eğer çocuğunuz böyle bir dönem geçiriyor ise sakın baskı uygulamayın. Çocuğunuza her iki dili de aktif olarak kullanabileceği imkanlar yaratın. **Böylece doğru olanı yapmış olursunuz.**

Ona kitap okumanın ve okuduklarınız hakkında konuşmanın dil gelişiminin en önemli şekli olduğunu ve çocuğunuzu okula çok iyi hazırladığını

10. Bana bugün hikayenin devamını okurmusun?

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Bilimsel araştırmalara göre, çocuklara erken yaştan itibaren kitap okumak, onların dil gelişimlerini olumlu yönde etkiler.
- Okumak ve anlatmak, çocuğun kelime hazinesinin genişlemesini sağlar. Bu çocuğun kendi okuma ve yazmasına iyi bir temel oluşturur. Çünkü konuşma dili ile yazı dili birbirinden farklıdır. Ona kitap okuduğunuzda çocuk yazı dilinde öğrenir.
- Masal dinleyen ve bunları tekrar anlatabilen çocuklar, ileride okulda ona faydalı olacak bir sürü şey öğrenir. Mesela, dinlemeyi bilir, derse konsantre olabilir, olayları hatırlar, yeni kelimeleri, yeni cümle kurulumlarını ve daha bir sürü şeyi öğrenebilir.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuza evde onunla konuştuğunuz dil veya dillerdeki resimli **çocuk kitaplarından** her gün bir şeyler okuyun.

Tirol'ün birçok belediye veya şehir **kütüphanelerinden** farklı dillerdeki resimli çocuk ve hikaye kitaplarını kiralayabilirsiniz. Yaşadığınız yerin kütüphanesine, sizin ana dilinizde kitaplarının olup olmadığını sorun.

Çocuklar merasimleri severler! Sizin çocuğunuzda sever. Yatarken okunan bir hikaye merasime dönüşebilir. Çocuklar aynı hikayeyi tekrar tekrar dinlemeyi severler, kendileri tamamını öğrenip anlatmaya başlayana dek. Örneğin, onu motive edecek sorular sorarak onun hikayeyi öğrenip anlatmasına destek olun.

Almanca henüz çok iyi olmayabilir, buna rağmen çocuğunuza Almanca resimli çocuk kitaplarından, bir şeyler okuyabilirsiniz.

Büyükanne-büyükbaba ve diğer **güvendiğiniz insanlar** çok iyi birer dinleyici ve hikaye anlatıcısıdır.

... biliyormuydunuz?

Çocukların oyun oynarken ve birlikte aktivite yaparken öğrendiklerini ve televizyon veya bilgisayarın bir şey öğretmediğini

II . Televizyon? Hayır teşekkür ederim, babamın ve annemin benimle oynaması çok daha güzel...

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocukların bir dili öğrenmek için sadece dilin seslerini duymaları yeterli değildir, aksine söylenenlerin anlamını bilmeleri ve gördüğünü kavramaları gerekir.
- Çocuk, ancak başka insanlar ile olan ilişkisi sayesinde konuşmayı öğrenir anne ve babası ile, kardeşleri ile, diğer aile büyükleri ile ve daha sonra arkadaşları ile.
- Anne-babası ile izleyebileceği çocuk filmleri tavsiye edilir. Saatlerce televizyon ve bilgisayar zararlıdır. Bu süre içinde çocuklar az şey öğrenirler.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuzun, **günlük yaşantıya** katılmasına müsade edin. Yeni kelimeleri ellerini kullanarak öğrenmesine imkan verin. Yemek pişirirken ve hamur işi yaparken size yardım etsin, su ile oynasın, kum, taş veya oyun hamuru çocuğunuzun gelişimini desteklemek için televizyondan daha yararlıdır.

Çocuğunuz televizyon izliyor ise, siz bir film seçin ve çocuğunuzla izledikleriniz hakkında konuşun. Böylelikle çocuk daha iyi anlar ve yeni kelimeler öğrenir.

Kütüphanelerden çok sayıda **faydalı oyun** kiralayabilirsiniz. Bununla çocuğunuza uygun fiyata hem değişiklik yaparsınız hemde ona ilham verirsiniz.

... biliyormuydunuz?

Çocukların erken yaşlarda Almanca dilinde arkadaşları olduğunda veya kreş yada anaokuluna gittiklerinde çok iyi Almanca öğrenebileceklerini

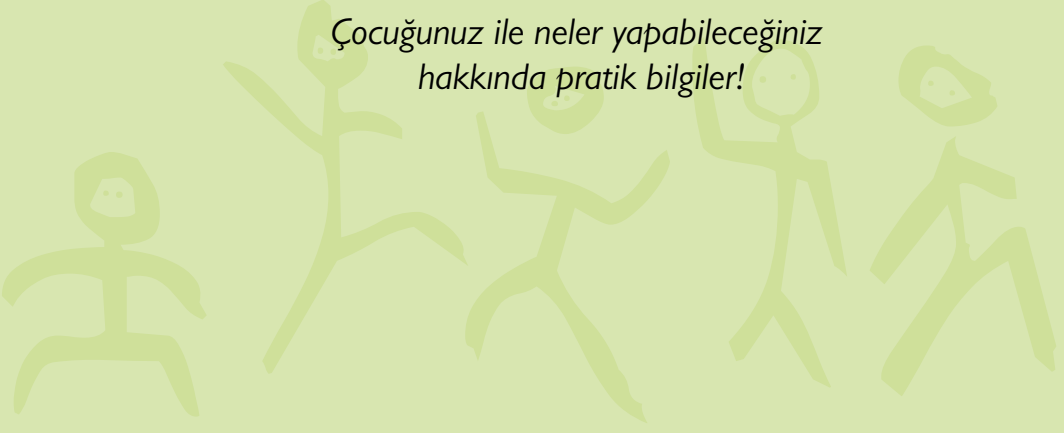
12. Ben başka çocuklarla da bir arada olmak istiyorum!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- İyi Almanca bilgisi , çocuğunuzun Avusturya'da yaşamı, okulunun iyi gitmesi ve ileride iş dünyasında iyi şanslara sahip olabilmesi için önemlidir.
- Çocuğunuzun Almanca'yı iyi öğrenebilmesi için çok farklı seçeneklere ihtiyacı vardır. Bu dili duyması ve konuşması, hatta çok iyi motive edilmesi gibi. İyi Almanca konuşabilen arkadaşlar, bu durumda çok iyi motivasyon kaynaklarıdır.
- İncelemelere göre, çocuğun üç yaşından itibaren kreşe veya ana okuluna gitmesi, çocuğa okula başlayana kadar Almandasını güçlendirme ve okulun taleplerine hazırlanması için gerekli zamanı verir.
- Bu fırsat kullanılırsa aile de konuştuğunuz dil Almanca olmasa bile, çocuğunuz bu dili çok iyi öğrenir.

Günlük hayatınızda

Çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuz arkadaşlarına gitmek yada onları eve davet etmek istiyor ise, ona **destek** olun. Çocuklar onlar için günlük yaşamda önemli olan dili genelde çok çabuk öğrenirler.

Çocuğunuz **iki buçuk – üç yaş dönemi içersinde**, bir kreş veya anaokuluna yazdırın. Bu yaştaki çocuklar çoğunlukla gerekli olgunluğa erişmiş olurlar ve diğer çocuklar ile oyunlar oynayıp eğlenmekten, yeni arkadaşlar edinmekten mutlu olurlar.

Ayrıca işiniz gereği ihtiyacınız varsa veya çocuğunuzun eğitimi açısından faydalı olacağını düşünüyorsanız çocuğunuz, daha erken yaşta da bir **çocuk bakım kuruluşuna** gönderebilirsiniz.

Çocuğunuz ile evde Almanca dışında başka bir dil konuşuyorsanız, onu oyunlarla, kreş veya anaokulunda yeni tanışacağı dil olan Almanca'ya hazırlayabilirsiniz. Onunla bu konuyu konuşun, merakını uyandırın, ona bir kaç basit ama yeni çevresinde ihtiyaç duyacağı, kullanabileceği kavramları öğretin.

Ona bir kaç dili konuşabilmesinin ne kadar muhteşem bir şey olduğunu anlatın.

Sizlere önemle söylemek istediklerimiz

- Yatırım yapmadığımız diller kaybolurlar. Bir dili unutmamak için konuşmalı ve korumalıyız.
- Çocuğunuz anaokuluna ve daha sonra da okula başladığında Almanca onun için önemli bir dil olacaktır. Bunun için sizin yardım ve desteğimize ihtiyacı vardır. Ama çocuğunuzun yetiştiği dili de, ana veya aile dilinize de, özen göstermeyi unutmayın.
- Okuldaki anadil dersleri çocuğunuzun ilk dilini geliştirmesi açısından iyi bir imkandır. Bu konuda bilgi edinin ve çocuğunuzun iyiliği için onu bu derse kayıt ettirin.
- Çocuğunuzu Almanca ve diğer dillerde okumaya motive edin.
- Dil bir hazinedir – Her dil. Değeri özen gösterildiği ve geliştirildiği oranda artar. Diller üzerindeki hakimiyet günümüzde kişinin meslekte ve toplumdaki yerini belirleyen bir etkidir.

Çocuğunuz okula başladığında

- Okula başlamak çocuğunuz için bağımsızlık yolunda önemli bir adımdır. Çocuğunuza, onun için ulaşabilir olduğunuzu ve her zaman sizinle konuşabileceği hissini verin.
- Ona mümkün olduğu kadar özgürlük ve gerektiği ölçüde güven sağlayın.
- Çocuğunuzun kendi başına yapabileceği işleri siz üstlenmeyin. Kendi başına giyinip veya soyunurken, bağcık bağlarken veya yüzme çantasını hazırlarken sabırlı olun. Çocuğunuzun kendi işini kendi görmesi için cesaretlendirin!
- Çocuğunuza henüz daha okula başlamadan önce başka çocuklarla oynama ve iletişime girme imkânı tanıyın. Kurallara uymak ve başkalarına saygı duymak okulda çocuğunuzun çok ihtiyaç duyacağı özelliklerdir.
- Çocuğunuz sol eliyle çalışıyorsa onu sağ elini kullanmaya zorlamayın! Bu onun öğrenmesinde sorunlara yol açabilir.
- Şunları yaprakta çocuğunuzun gelişmesine destek olabilirsiniz:
 - ... Kendisine ufak işler ve ödevler vererekten
 - ... Kendisiyle oyun oynayarak, boya yaparak, resim çizerek ve el işi yaparak
 - ... Kendisinin farklı materyallerle iletişimde olmasını sağlayın
 - ... Kendisiyle hikayeler veya kafiyeler uydurabilirsiniz
 - ... Kendisiyle doğada vakit geçirebilirsiniz

Bknz. Okula giden yolda ilk adımlar: Tirol Eyaleti Okul Kurulu'nun broşürü –Yabancılar için Okul Danışma Merkezi. Innsbruck 2002

Familieninfo Tirol (Ailebildirisi Tirol)

Tirol Aile Bilgilendirme Merkezi bir eyalet kuruluşu olup Toplum ve iş Dairesi – Aile Bölümü'nün bir "şubesi" olarak görev yapmaktadır. Haziran 2007'den beri Innsbruck'taki Sillpark'ta yeni yapılan binada yer alan merkez, aileler için çok çeşitli konularda ideal bir danışma merkezi haline gelmiştir. Aile bilgilendirme merkezi ekibi her türlü soruya cevap bulmakta, bulamadığı takdirde ise aileleri doğru bilgilendirme ve danışma yerlerine yönlendirmektedir.

Familien- und Senioreninfo Tirol (Aile ve Emekli Bildirisi Tirol)

Museumstraße 38 / Sillpark, 2. kat
6020 Innsbruck
info@familien-senioreninfo.at
www.familien-senioreninfo.at
Ücretsiz hat 0800 800 508

Stadt Innsbruck (İnsbruck Belediyesi)

MA V – Amt für KINDER, JUGEND UND GENERATIONEN
(Çocuk, Gençlik ve Nesiller Dairesi)
6020 Innsbruck, Maria-Theresien-Straße 18
Tel. + 43 (0) 512/5360-4214 ve -4218
Faks: + 43 (0) 512/5360-1736
post.kinderjugendbetreuung@innsbruck.gv.at
www.innsbruck.at

Mutter-Eltern-Beratung (Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi)

Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi'nin ekibi ebeveynlere, hamilelik, doğum ve çocukla birlikte yaşam ile ilgili tüm konularda destek verir. Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi Tirol genelinde temsil edilmekte ve aşağıdaki konularda danışma, refakat, destek ve deneyim alışverişi imkânları sunmaktadır:

- tıbbi rutin kontroller ve bebek bakımı
- emzirme ve yaşa uygun beslenme
- hareketlerin gelişmesi ve uyku sorunları
- gelişme, teşvik, eğitim ve sizi ilgilendiren tüm diğer konular!

Mutter-Eltern-Beratung (Anne-Ebeveyn Danışma Merkezi)

An-der-Lan-Straße 43

6020 Innsbruck

Tel. + 43 (0) 512/260135

Çalışma saatleri: Pazartesi-Cuma 8.00 ile 12.00 arası

E-posta: mutter-eltern-beratung@tirol.gv.at

Muhtarlık/Belediye Binası

Oturduğunuz yerdeki çocuk bakım hizmetleri, oyun grupları ve anaokulları ile ilgili bilgileri muhtarlıktan veya belediye binasından edinebilirsiniz.

Kütüphanelern

Tirol'deki kütüphanelerin adresleri ve açılış saatlerini Avusturya Kütüphaneler Birliği'nin web sitesinde bulabilirsiniz: <http://www.bvoe.at>

